

2. søndag i fasten

Af Kai Kjær-Hansen

Undtagelsen

Matt 15,21-28:

Jesus gik bort derfra og drog til områderne ved Tyrus og Sidon. Og se, en kana'anæisk kvinde kom fra den samme egn og råbte: »Forbarm dig over mig, Herre, Davids søn! Min datter plages af en slem dæmon.« Men han svarede hende ikke et ord.

Og hans disciple kom hen og bad ham. »Send hende væk! Hun råber efter os.« Han svarede: »Jeg er ikke sendt til andre end de fortabte får af Israels hus.« Men hun kom og kastede sig ned for ham og bad: »Herre, hjælp mig!« Han sagde: »Det er ikke rigtigt at tage børnenes brød og

give det til de små hunde.« Men hun svarede: »Jo, Herre, for de små hunde æder da af de smuler, som falder fra deres herres bord.« Da sagde Jesus til hende: »Kvinde, din tro er stor. Det ske dig, som du vil. Og i samme øjeblik blev hendes datter rask.

Han - Jesus - svarede hende - den kana'anæiske kvinde - ikke et ord. Og: Han svarede: Jeg er ikke sendt til andre end til de fortabte får af Israels hus. Og videre: Han sagde: Det er ikke rigtigt at tage børnenes brød og give det til de små hunde.

Det er afvisning, så det forslår. At møde et menneske, der er i nød, med tavshed er noget af det mest ubarmhjertige, man kan tænke sig. At møde en kvinde af hedensk herkomst med ord om, at ens sendelse kun gælder ens eget folk, det jødiske, forekommer ikke mindre ubarmhjertigt. Og selv om »de små hunde« kan forstås om kæledyr, og ikke nødvendigvis er et negativt udtryk for hedninger, kommer man dog ikke uden om, at der med de små hunde i denne beretning er tænkt på hedninger. Med børnene tænkes der på jøderne.

Jesus afviser. Kvinden insisterer. På den måde taler denne beretning også om tro, ja, netop om tro, så det forslår. På baggrund af Jesu afvisning profileres kvindens tro. Hun fanger jo Jesus i hans egne ord. Hedningekvinden vinder over jøden Jesus.

Som sådan siger denne beretning os hedninger en masse. Troen er også for os. Samtidig indeholder beretningen en kritik af dem i Israel,

som ikke reagerede på Jesu virksomhed med tro, men tværtimod med vantro, som også er en slags tro.

Alligevel udgør Jesu møde med den kana'anæiske kvinde en undtagelse. I et frelseshistorisk lys var Jesus sendt til Israel. I landet Israel virkede han, blandt jøderne talte og handlede han. Han drev Israelsmission. Hans møde med ikke-jøder var undtagelser, der bekræfter denne regel. Hermed var der givet et signal om, at tiden skulle komme, da det, der var gjort i Israel og for Israel, også skulle gælde for hedninger. Men det var først efter sin død og opstandelse, at Jesus befalede sine disciple, at de skulle gå hen og gøre alle folkeslag til hans disciple.

Messias tilhører Israel. Messias tilhører det udvalgte folk. Hvor meget ubehag nogle end føler ved talen om et udvalgt folk, forstår vi hverken Jesu møde med denne kvinde eller Guds frelseshistorie i det hele taget, hvis vi forbigår Bibelens tale om udvælgelse. En udvælgelse, som er et privilegium, men samtidig er en forpligtelse til at følge udvælgerens spilleregler. Udvælgelse og lidelse er også to størrelser, der hænger sammen, er to sider af samme mønt, sådan at

der både kan tales om det udvalgte folk og lidelsernes folk. På tilsvarende måde kan der tales om Jesus som Guds udvalgte søn, samtidig med at han er lidelsernes menneske. Denne tanke kan i øvrigt videreføres på den kristne menighed.

Selv om det svimler for os, taler Det Nye Testamente om, at vi alle - jøder såvel som hedninger - er udvalgt i Kristus før verden blev grundlagt (Ef 1,4). I Matthæusevangeliet giver forfatteren allerede i det første vers et signal om, at det evangelium, som stammer fra Israel, også har betydning for hedninger, idet han præsenterer Jesus som »Abrahams søn«. I ham er Guds løfte til Abraham blev opfyldt: »I dig og i dit afkom skal alle jordens slægter velsignes« (1 Mos 28,14). Løftet til Abraham inkluderede gode nyheder for hedningeverdenen.

For os ligesåvel som for de første læsere af Matthæusevangeliet er den tid forbi, hvor Jesus ikke svarer os hedninger et ord. Hans Israelsmission inkluderede i princippet en hedningemission, en mission, der dog først blev iværksat efter hans død opstandelse.

Evangeliet er også for os, der er af hedensk herkomst, det evangelium, som kommer fra Israels Gud, ham, som vi for Jesu skyld kalder

vores himmelske far, og endda taler hebraisk til, når vi i tro siger Abba!

Men evangeliet er kun for os hedninger, hvis det samtidig og stadigvæk er for jøder. De første Jesustroende jøder havde - naturligvis - ingen problemer med, at Jesus havde drevet Israelsmission. De havde heller ikke større problemer med, at Jesu gerning også gjaldt hedninger. Problemet var snarere, om de hedninger, der kom til tro, skulle blive jøder, et synspunkt, der blev afvist ved det såkaldte Apostelmøde i Jerusalem (ApG 15).

I dag er der nogle kristne, der mener, at Israels folk ikke har brug for Jesus for at være tro mod Israels Gud. Er det synspunkt rigtigt, har vi hedninger det nu heller ikke. Alt det gode vi i evangeliet om Jesus har fået fra Israels Gud, er et afledt gode. Det er afledt af noget, der først blev forkyndt Israel, først gjaldt Israel og stadig gælder det jødiske folk.

På en forudgribende måde viser beretningen om den kana'anæiske kvinde, at evangeliet også gælder hedninger. Bare vi måtte have en tro som hende, sådan at den med Guds hjælp kunne gøre indtryk på både hedninger og jøder.